

Nasveti prebivalcem za ravnanja ob nesreči v podjetjih z nevarnimi snovmi

Splošni napotki za ravnanje v primeru nesreče z nevarnimi snovmi

- Pazite na lastno varnost in ostanite čim dlje od mesta nesreče ter preprečite vaš neposreden stik z nevarno snovjo.
- Preprečite vsa dela, ki bi lahko izzvala vžig (ustavitev motorjev z notranjim izgorevanjem, izklop električne energije, ne kadite, ne uporabljajte odprtega ognja, ne uporabljajte iskrečega orodja ...)
- Ostanite na tisti strani od koder piha veter.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) **PROTI VAM**, se s kraja nesreče se umaknite bočno – pravokotno – na smer vetra.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) **STRAN OD VAS**, se s kraja nesreče se umaknite proti vetru.
- Zavarujte prometnice, da vozniki in pešci ne bodo peljali na mesto nesreče.
- Pokličite center za obveščanje – telefonska številka 112 in ga obvestite o nesreči.
- Za zaščito pred snovmi, ki so prisotne v dimu (saje in drugimi imisijami), ki nastane ob požaru nevarnih snovi:
- Zadrževanje v zaprtih prostorih – ne se izpostavljati dimu. Prekrivanje vrtov, teras idr.
- Zapiranje oken.
- Izključevanje prezračevalnih naprav in prekrivanje njihovih zunanjih enot.
- Pobрати perilo, ki se suši zunaj.
- Ne uporabljati zelenjave in drugih vrtnin, ki so bile izpostavljene dimu in drugim imisijam, dokler pristojni organi Ministrstva za okolje in Ministrstva za zdravje ne ugotovijo in objavijo, da je uporaba varna.

Napotki Plinarne Maribor uporabnikom UNP (utekočinjen naftni plin)

Vonj po plinu na prostem

Nemudoma pokličite dežurno službo na telefonsko številko **02/ 228 43 00** in navedite kdo kliče in kje ste zaznali vonj po plinu. V popoldanskem času po 15.00 uri in dela prostih dnevih bo klice prevzelo podjetje **Sintal**. Operaterju **izrecno navedite**, da želite intervencijo **Plinarne Maribor**. V kolikor operaterja ne bi mogli priklicati pokličite telefonsko številko **112**.

Vonj po plinu v stavbah

Ukrepano po navedenem vrstnem redu:

- Odprite vsa okna in vrata. Napravite prepih,
- Zaprite dovod plina pred plinomerom in na glavni plinski zaporni (požarni) pipi,

- V prostorih, v katerih ste zaznali vonj po plinu: ne uporabljajte odprtega plamena; ne kadite; ne uporabljajte vžigalic, vžigalnikov, električnih stikal in vtičnic, zvoncev in telefonov,
- Opozorite druge stanovalce (z trkanjem, klicanjem,...) in zapustite stavbo,
- Pokličite dežurno službo kot je navedeno v prejšnjem primeru.

(Vir: Plinarna Maribor)

Napotki za preprečitev in blažitev posledic izpusta UNP na ljudi in podjetja v ožji okolici podjetja Plinarne Maribor d.o.o., Center skladišča UNP

- Prekinite proizvodnjo/ delo.
- Izklopite električno napajanje (glavno stikalo).
- Pokrijte talne odprtine.
- Umaknite se iz nevarnega območja.
- Ne vstopajte v nevarno območje.
- Ne približujte se oblaku plina.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Ne uporabljajte odprtega ognja.
- Ne vžigajte avtomobila ali drugih motorjev z notranjim izgorevanjem.
- Ne uporabljajte virov vžiga, ki lahko povzročijo eksplozijo.
- Odmaknite se od kanalizacijskih pokrovov/odprtín.
- Pojdite v višja nadstropja stavb.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.

Napotki za preprečitev in blažitev posledic izpusta UNP na ljudi in imovino v širši okolici podjetja Plinarne Maribor d.o.o., Center skladišča UNP

- Ne hodite v bližino mesta intervencije.
- Odprite okna.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Spremljajte obvestila in se ravnajte po navodilih.

Izpust zemeljskega plina

- Takoj odprite vrata in okna, da se prostor dobro prezrači.
- Zaprite obstoječe zaporne elemente pri plinomeru ali glavni zaporni element.
- Takoj ugasnite vse plamene.
- Ne prižigajte luči, vžigalic in vžigalnikov.
- Ne prižgite cigarete.
- Ne uporabljajte električnih naprav, stikal, vtičnic, zvoncev in telefonov.

- Izključite električno energijo.
- Opozorite druge stanovalce in zapustite zgradbo.
- Po telefonu zunaj objekta obvestite dežurno službo distributerja plina

(Vir: Plinarna Maribor)

Prometne nesreče

Če ste udeleženi ali naletite na prometno nesrečo, v kateri so prisotne tudi nevarne snovi smiselno upoštevajte tudi splošna navodila Policije za ravnanje v prometnih nesrečah:

- svoje vozilo ustavite;
- kraj prometne nesreče glede na okoliščine prometne nesreče ustrezno zavarujete in označite z varnostnim trikotnikom, v nočnem času uporabite ob varnostnem trikotniku tudi rumeno utripajočo luč ali drug primeren način osvetlitve;
- ob vsaki zaustavitvi na vozišču ali ob njem (ko lahko predstavljate nevarnost drugim udeležencem v prometu) prižgite varnostne utripalke ter vozilo nato ustrezno označite in zavarujete;
- ob zavarovanju kraja prometne nesreče ali vozila v okvari, je potrebno upoštevati predvsem specifičnost kraja, kjer se je prometna nesreča zgodila in posebnosti nesreče. Na avtocestah in hitrih cestah, kjer ob desnem robu vozišča poteka odstavni pas, vozilo odstranite na odstavni pas in ga označite na primerni razdalji z varnostnim trikotnikom in prižganimi varnostnimi utripalkami, odvisno od poteka ceste. V vsakem primeru vam svetujemo, da vozilo odstranite na primerno mesto (na primer počivališče) ter tam počakate na pomoč (obvestite vlečno službo, mehanično delavnico, ipd.)
- če ste udeleženi v prometni nesreči na avtocesti, iz vozila ne izstopajte brezglavo, prepričajte se v kakšnem položaju je vozilo, kje se nahajate, kakšna je frekvenca prometa in predvsem, ali je varno izstopiti iz vozila. Ob izstopu iz vozila ne hodite po nepotrebem okoli vozila in ne ocenjujte nastale škode, temveč poskrbite predvsem za lastno varnost, varnost ostalih udeležencev v prometni nesreči in opozarjajte prihajajoče voznike na nastalo situacijo. Kraj prometne nesreče nato ustrezno zavarujte na primerni razdalji, nekdo od udeležencev, naj prihajajoča vozila opozarja na nevarnost in čimprej obvesti policijsko postajo, ki bo poskrbela za ustrezno zavarovanje. V primeru, da v prometni nesreči hujših posledic ni bilo (telesne poškodbe), vozilo čimprej odstranite z vozišča na odstavni pas oziroma k desnemu robu vozišča. Če se je vozilo ustavilo na viaduktu, se pred naštetim tudi prepričajte, kam boste iz vozila izstopili (ne preskakujte varovalnih ograj ipd.). Ob prometni nesreči v predoru vozilo zapustite v smeri najbližjega izhoda in medtem ostale udeležence opozarjajte na nastalo nevarnost. Na vozilu ne ugašajte luči, če delujejo. Kraj prometne nesreče v takšnih primerih označite pred predorom, na dobro vidnem mestu in o prometni nesreči čimprej obvestite policijsko enoto;
- na kraju prometne nesreče nudite osnovno prvo pomoč poškodovanim, če ste za to ustrezno usposobljeni;
- prometni nesreči obvestite najbližjega policista ali policijsko postajo ali koga drugega, ki lahko obvesti policijsko postajo;
- če ni nujno, ne zapuščajte kraja prometne nesreče (razen v primeru nudenja pomoči poškodovanim - prevoz v bolnišnico, obveščanja policijske postaje, ipd); če ste kraj

prometne nesreče zapustili zaradi navedenih razlogov, se čimprej vrnite na kraj prometne nesreče;

- če ste očividec prometne nesreče, počakajte na kraju prometne nesreče in policistom in udeležencem nudite potrebne informacije;
- kraja prometne nesreče praviloma ne spreminjajte, razen v primerih, ko je to potrebno zaradi reševanja udeležencev v prometni nesreči ali preprečitve ogrožanja ostalih udeležencev v prometu;
- do konca ogleda udeleženci v prometni nesreči ne smete uživati alkoholnih pijač, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za udeležbo v prometu.

(Vir: Policija)

Sajast dim

- površine, ki jih je težko očistiti, pokrijte s polivinilom ali vrtnarsko kopreno (vrtnine)
- če sušite perilo na prostem, ga pospravite
- izključite klimatsko napravo in pokrijte zunanjo enoto
- zaprite okna in vrata
- izključite prezračevalne naprave, ki sesajo zrak v prostor
- ostanite v zaprtem prostoru in upoštevajte navodila

Prašni delci v atmosferi zaradi nesreče z nevarnimi snovmi

- ravnaj enako kot pri sajastem dimu

Dim požara

- če sami občutite znake zastrupitve z ogljikovim monoksidom poiščite zdravniško pomoč

Dne, 1. 3. 2023

Civilna zaščita Občine Hoče-Slivnica

Boštjan Horvat

